

Barbo Leanne muusiku tüüst ekraani takan

Kae lk 2

Kuldnõgla kandidaat Pungitsa Triinu

Kae lk 3

Noorõpõlvõ suvõüü-seiklusõ sõaväeosa man

Kae lk 4

Viis Võro valla päivä

Seo aasta peetas viie ütes Võro vallas saanu kandi raha vaihõl viievõistlust. Mängitäs muromängõ ja tetäs mälomängu.

Muromängõst om är olnu Vahtsõliinah suusataminõ, Järvereh saapaviskaminõ, Oravil visati villast ja Juba küläh tetti kotijuuskmist. Inne viimäst päivä omma võidu pääle liikmah Vahtsõliina ja Orava kant. Egä paiga kottalõ om olnu ka väiku mälomäng, mille tulõmusõ võetas kokko kuu lõpuh.

A Oravil oll' minevä riidi kavah ka suur umakiilne mälomäng. Võro keeleh küsümüse olli nii Võromaa aoluu ja kirämiihi ku võro keele kotsilõ. Eräle vuur oll' Kreutzwaldiga köüdetüisi tähtpäivi kottalõ.

Muu siäh saa seo aastata tävveliku «Kalevipoja» vällätulõkist 160 aastat ja 80 aastat Kreutzwaldi majamuusõumi vallategemisest Võrol.

Mälomängoh lei üteh viis võistkunda, kellest töösõ ja kolmanda kotussõ saiva Orava kandi inemise, a võitsõ Võro kandi võistkund Faasi, kiä võtsõ võidu ka talvõl olul Orava mälomänguturniiril.

Viimäne Võro valla viie kandi võistluspäiv tulõ 14. põimukuul Lasval.

Suurõn poodin om väiku Uma Meki puut

Poodiketi Coop Võro Maksimarketin om säet sisse eräle müügiala Uma Meki tähüssega kaupu jaos. Valikut kobistõdas kõik aig huuaõ perrä.

Parhilla löüd Uma Meki riididõ päält munnõ, mett, hoidussit, mitmõsugust juustu, jahutuutit, makjuisi, tsäihainu, mahlu ja limmunaati.

Uma Mekk om Vana-Võromaa piirkunna kotusõpäälidse söõgi tähüs, miä näütäs, et kaup om tett uma kandi kõrraligust ja puhtast kraamist.

UL

Tulõ suuri inemiisi luulõlugõmispäiv

19. põimukuul kell 12 oodõtas täüsiäliidsi luulõsõpru Võrol Kreutzwaldi muusõummi, kon peetas säitsmendät kõrda Koidula etlemiskonkurssi.

Kiäl om plaan konkursil osalinõ olla, tuul tulõ ettelugõmisõs valmis panda kats luulõtust: üts Koidula ja tönõ üte Vana-Võromaa luulõtaja uma. Võitja saadõtas päävõistlusõlõ, miä tulõ 21. põimukuul Pärnu liinan Koidula muusõumin.

Lauluesä muusõum kuts rahvast ka kullõma ja ettelugõjilõ huugu andma.

UL

Värmilidse muhu Võromaa teie pääl

KABUNA KAILE

Minevä nädälivahetus oll' Võromaa teie pääl hariligust inämb muhkõ: Haanjamehe talon peeti maantiimuhkõ suvõpäivi.

Tavas om saanu, et maantiimuhu ei kükütä seol kokko-saamisõl niisama turismitalo muro pääl, a mängvä ümbresõitmisõ ja kotussidõ otsmisõ mängu – ütesõnaga orientiiruse. Minevä aasta võitsõ mängu Muheli Kalle ja timä valisigi timahavatsidõ suvõpäivi jaos vällä Võromaa.

Ku Uma Leht puulpäävä Haanjamehe talo muro pääle jõudsõ, naatigi parajahe massinit starditelgist vällä saatma. Sõitu lätõ 15 nunnot värmilist muhku. Õhun oll' umajago jõrinat ja penduhaisu. Kuulu perrä saa muhuga 90 km tunnin kah edesi liikku, a tervüslidsemb om hoita kiirust 70–80 km tunnin.

Maantiimuhkõl om Eestin uma klubi, mis luudu joba 20

KABUNA KAILE PILT

Muhuklubi president lüü edeklaasi inne starti läükmä.

aastakka tagasi. Klubin om pia 50 muhu-umanikku. Küsümüse pääle, midä maantiimuhuga sõitminõ umõtõ pakk, vastas klubi president Nõmmiku Imre naarulidsõlt, et seo avitas «latsõpõlvõtraumat» meelen

pitä. Tõlkõn tähendäs seo sis nostalgialõ otsmist. Inämbüsel muhu-umanikõl om mõni mälestüs vai läbielämine sapakaga sõitmisõst Nõvvukogodõ aol. «No seo om jo üts hää tujo auto,» kostsõ suvõpäivi kõr-

raldaja Muheli Kalle sama küsümüse pääle. Kuigi teie pääl kohtas ka häbemälda juhtõ, om inämbüs rahvast maantiimuhkõ vasta sõbranõ: kõgõ naaratõdas, lehvitõdas ja tuututõdas tervitüses.

Suvõülikooli matkapäiv vei Kiräpää kandsi mano

KABUNA KAILE

Timahavanõ Kaika suvõülikooli matkapäiv 31. hainakuul vei osalidsõ keskaigu ja Kiräpää kandsi mano. Abis olli asatundja: arkeoluug Valgu Heiki, kotusõnimeiidrü Saarõ Evar ja suvõülikooli rektri ammõtin kirämiis Koorti Erkki.

Lämmistüs tetti päält 50 suvõülikooli opilasõlõ päävä edimädsel poolõl Võro instituudi saalin. Valgu Heiki kõnõltuust, mis Kiräpää kandsi kõgõ varatsõmbast nimmamisõst kooni müürükivve lakjakandmisõni teedä om. Saarõ Evar tekki kullõja tutvas variantsõga, kuis kandsi nime kujonõmist om seletet.

Matk vei huvilidsõ joba joonõlt vana Võro-Tarto suurõtii pääle ja Kiräpää kandsi mano. Säält kõnõlt Koorti Erkki, kuis timä uman raamatun «Kättemaks Kirumpääl» kandsilõ elo sisse puhksõ.

«Ei saa kirota, et mehe seivä kõrdsin kardokit ja teivä piipu, ku kardokit tan viil olõmangi es olõ,» kõnõlt tä keskaigsõ maailma keerolidsõst, a põnvõvast luumisõst.

KABUNA KAILE PILT

Suvõülikooli rektri Koorti Erkki näütäs võso pääle, miä ei lasõ kandsimäel nii vällä paistu, nigu seo väärt olõs.

Tull' vällä, et päämurdmist või säändsõ kirätüü man olla uutmalda kotussidõ pääl – kasvai nimmipandmisõ man –, jutu sälgroodsõ õkva hoitmisõst kõnõlõmalda.

Koorti Erkkil oll' uma-valitsuisilõ viil sõnnom: kandsi ümbre võissi võsso maaha võtta ja aoluulidsõlõ kotusõlõ ka rahva jaos inämb põnvõvat tarvitust löüdä.

Piknigupidämist Kiräpää mättide pääl segäsi vihmarop-sak. A noid, kiä võtsõva ette tii päävä alostuspaika tagasi, uut-sõ Võro instituudin ansambli Musica Silentii etteastminõ.

M Ä R G O T U S

Om üts puuli valimisõ aig

Mõni aig tagasi panni tähele, et püvvä seltskunnan mitte pututa poliitikat ja erakundõ, kiä tuud edimäst tegevä. Varramba mu meelest ollit, kelle puult ollit, tuu es olõ nii tähtsä teema. Tulli võimulõ häste kõvva rüükjä ja vaiõlust tull kõvva mano ka nii mõnõngi seltskunnan.

Nüüd olõ tähele pandnu, et proomi suu kokko prunti, ku jutt vaktsiniirmise pääle lätt. Ei taha esi kihotustüüd tetä, selle et seod om peris pallo tettü, ja ülepää ei taha teedä, mille kõgõ poolõst vaktsiniirmine vastaliidsi meelest halv om. Vaksiine om sisse pritisitü varrambagi, hulga halvu tõpi om seoga sällüle pantu, mille sis nüüd imehta: priitahtlidsõlt lasõt hindäle viirust süsti?!

Seo lehe märgotusõn om juttu, ku pallo om koroona mõotanu kultuuritegijide ello. Mul olõs kül hää miil, ku nä ei piäs umma tüüd õnnõ ekraani takan tegemä. Mõtlõ, et inämbüs võissi koroonavaksiini iks vasta võtta. Seo olõs mitmõ ammõdiala tüütäjide suhtõn solidaarnõ. Ja vast saa iks parõmb kah. Tuu luutusõ sisse om mul kimmäle rohkõmb usku ku pelgämise sisse, et saa viil halvõmb.

Uma pääga mõtlõma kutsminõ ei olõ seo teema man mu meelest asakotsinõ. Ma ei saa kuigi olla targõmb ku tiidläse, kiä omma asja opnu ja seoga pääväst päivä tegelese. Palfosid vastussit tulõ nii vai tõistõ uuta viil tükk aigu, seeni om kõgõ julgõmb iks usku tiidläisi.

KABUNA KAILE,
Uma Lehe suvõtoimõndaja

UMALEHT

Tulõ vällä egä katõ nädäli takast neläpäävä.

Toimõndusõ aadrõs: Tartu 48, 65609, Võro liin

E-post: info@umaleht.ee, tel 78 222 21

Kodoleht: umaleht.ee

Molvihk: facebook.com/umaleht

Päätoimõndaja: Jan Rahman, tel 56 922 841
jan@umaleht.ee

Abitoimõndaja: Kaile Kabun, info@umaleht.ee

Keeletoimõndaja: Laivi Org, laiviorg@gmail.com

Latsinuka toimõndaja: Mariko Faster,
latsinukk@umaleht.ee

Uma Lehe toimõndusõ kolleegium:

Tiia Allas, Külli Eichenbaum,
Aapo Ilves, Kaido Kama,
Ülle Kauksi, Rainer Kuuba,
Evar Saar.

Välläandja: SA Kultuurileht, kl.ee

Tellmine: Express Post AS, tellimine.ee, tel 617 7717

Kiri Võrolt

Kirānik LUMISTE KATI and vārskit mõttit,
kuimuudu egāpääväello vaeldust lõudā,
ja mārgotas tuust, miā parasjago
sūāme pääl.

Pututa minno!

Suvõaol om inemiisil arva-da inämb aigu mõtõlda ummi läbikäumiisi ja tahtmiisi pääle. Õnnõs om suvõl ka umajago festivalõ, kon pakutas võimaluisi hinnäst arõnda ja kon saa tunda ka inemlist lähküst. Õkva säändse olli ütisuse- ja joogafestival, iin uutva tantra- ja hengefestival.

Ma olõ noidõ teemadõga kümme aastat kõudet olnu ja timahava opsõ esi kah terapeudis. Nii julgu ma üteldä, et inemiisil om peris nälj armastusõ, lähküse ja süvembide kokkoputmiisi perrä. Saman om inemiisil veidü tiidmiisi seksuaalsusõst ja tuust, kuis suhtõ tüütäse. Kõgõ takan omma aopuudus ja kassin läbikäumine tõisi inemiisiga.

Inemlist lähküst om vaia meil kõigil, ja esierānis viil avvustavat ja armastavat putmist. Targa ja julgu omma neo inemise, kiä ei pelgä seod esi küssü. Nä käävä kasvai kõrraperälidselt tasojä man.

Ütisusefestivalil kõnõl üts miis, kuis tä tüüf vannu inemiisiga ja võtsõ ütškõrd ütäl vanal naasõl lihtsäle käest kinni. Naanõ nakaš ikma, selle et kiäki es olõ tuud 20 aastakka tennü. Et süvembät ütisiist luvva, om pu-

tutaminõ võimsa tüüriist. Ku kõnõlat uma paarilidsõga vai klaarit tüllü, sis hoiä täl käest kinni ja kae silmä.

Latsõ otsva lähküst ja pututamist esi, a suurõ inemise õkva ku unõhtasõ seo är. Ku olõt käünü vai elānū lõuna puul, sis olõt vast nānnū, et inemise ei hoiä sääļ säänest vahemaad ku meil. Nigu muusiān silestedās, patsutõdas ütstõist, pōsõ pääle mušotamisõst ma ei kõnõlagi.

Nahk om mi kõgõ suurõmb tunnõtamisorgan. Tuu tähendās, et tiidmist – pututaminiõ om tähtsä – tasos kõgõ meelen pitä. Kahjos omma tiidmise seo kotsilõ väega väiku. Seksuaalsust ja sensuaalsust meil kah nāfalt kongi ei opata, nii et kõik tulõ hindāl väläl lõudä ja vällä mārgota.

Inemline lähküs om tuu põhi, kost kõik pääle nakkas. Inemise kohus ja tsiht piäs olõma seon vallan tiidlikumbas saia, et olla parõmb paarilinõ ja armastaja, oppi hinnäst lõdvas laskma.

Ku peren omma latsõ, sis om väega tähtsä, et vanõmba lövvās ka tõnõtõsõ jaos aigu. Mõnikõrd om vaia otsi latsilõ hoiťja, et saas paarilisõga kõnõlda ja tedä pututa, nii et seo pututas ka hengekiili.

Mu, nigu tõisigi muusikidõ elo olõ kooni katkuao alostusõni täüs reise, kontsõrtõ, opitarrin oppamist ja kontsõrdituurõ. Päält tuu olõ ma ütēn paadin tandsuoppajidõ ja ütitiisi kõrraldajidõga. Lānnū aastak olõ edimāne, ku Eestin olõ terve tandsuklubihuuaõ pääle õnnõ mõni ütšik tandsuõdak, ja noistki mitu tükkü hoo-bis interneti õkva-eetrin. Ja kombõperidse tandsu festival Sabatants om kah jo 2020. aastaga kevājāst pääle edesitoukamisõ režiimil... Moľovihu õkva-eetrin peetü eirüiritüst ei saa iks festivalis nimmdada.

Muusikidõ põhitüü om kullõjilõ vai tandsjilõ mängmine. Ütest külest olõ-i meelelahutus elotähtsä asi, a tõsõst külest om taa üts noist pāstvist olõkõrsist, minka saa inemise henge üt-sindüst ja süāmevaiva vähendä. Ja muusikilõ om seo näide peris elo, selle et nä omma hinnäst pühendānū muusika tegemisele, pillimāngulõ, tuu pakmisõlõ ja oppamisõlõ.

Viimādse puultõisku aastakka om andnu muusikilõ uutmalda vapa aigu, tennü näid vabas tüükotussist ja palgast, pandnu kinni harinuid, a toonu ka vahtsit võimaluisi arõnda luuvust ja ettevõtlikku vaimu. Pallo muusiku omma otsnu muud tüüd, näütises muusikakoolin, miä huviharidusõna olõ-i muidoki kah edimādse tähtsüsjärjo asi... Ināmbüs muusikit om andnu pallo massulda internetikontsõrtõ õkva-eetrin. Ka tandsuklubi ja -festivali omma aig-aolt pruuvnu ekraani abiga tandsõ ja tandsumuusikat pakku.

Olokõrra kināmb külg om kimmāhe tuu, et sääne Talna festival om niimuudu võrokõisilõ, saarlaisilõ, ruutslaisilõ ja brasillaisilõ sama lähkūn ku tallinnaisilõ. Egāüts või

Püvvä ette kujota olokõrda: saat kokko tutvidõga, kinka päiv varrampa mõistlikku juttu kõnõlit, a jutu seen tulõ vällä, et nä ei mäletä eelmidse päävä sündmüisist ināmb midāgi. Nigu nä ei olõski tuu jutu man olnu. Mis viil hullõmp, nä omma esiki umma olõmist muutnu, nigu ei olõski ināmb sama inemise. Sāāne olokõrd või pāhāh tuvva mõttõ: kas mālõ omma kaotanu mu ümbre olõva inemise vai om seo õnnõtus juhtunu mu hindāga?

Õkva sääne olokõrd trullu vallalõ Beckett Samueli tükün «Godot'd uutõn», mille om ilosahe võro kiilde pandnu Rahmani Jan ja lava pääle säädnü Tubina Taago. Navi külān Tam-mõ talon māngitu tükü man miildü mullõ, et mānguplats tugõsi häste tegevüst. Om jo küün kotus, kon kõkkõ või juhtu ja om juhtunu – nii armumist ku ka hindä ärtapmist. Kõrraldaja olli är tennü suurõ tüü ja näütlejide māng olõ väega hāā.

Beckett kirof seo tükü 1952. aastal, ku täāmbāidsi hāti olõ rassõ ette nātā. Tedā hinnäst ollõv segānū tuu, et tükk nii populaarsõs sai. Kimmāhe om populaarsusõ ütõ põhjus tuun, et lugu pakk mõtlõmisainõt absurdsusõst huulmada. Tükün probleemest juttu ei tulõ,

LELOVI LIINA PILT

BARBO LEANNE, rahvamuusik, oppaja, Talna tandsuklubi pernaanõ sammamuudu ossa võtta ka muistõ üle ilma sündüvist külli vai liinu festivalõst, kontsõrtõst ja tandsuõdagist. Näütises sai ma uman koton ollõn ossa võtta tandsuõdagist, miä olli Bretagne'i puulsaarõ põharranniku väikun külān, Taani lõunõõdagu veeren olõva saarõ lõunõkülān ni festivalõl Vilniusõn, Riian ja Jaapanin.

Ausalõ üteldä ei jõvva siski kiäki tervet ello ekraani takan ellä. Ku kätü ekraani takast nii tiatrin, kohvikun, koolin ku kontsõrdil ja lõpus viil tandsit kaisukahruga kah säälsaman ekraani iin, sõs saa vilānd külh! Muusiku omma viil umakõrda vāsünū alalõpmalda kaamõra iin massulda kontsõrtõ andmisõst.

Ummamuudu festivalitunnõt, tõisi inemiisiga kuunolõmist ja peris hetken olõmisõ ja ossavõtmisõ helevüst või õkva-eetri sõski anda külh. Pallo olõnõs tuust, kuis sa hinnäst ekraani takan valmis sāet. Ku oodat põnõvusõga alostust, kāānāt vaiba põrmandu pääle trulli, sāet arvuti külge vähä parõmba kõlari, otsit ühendüst mõnõ sõbraga, kinka sündmüse aigu mõttit vaheta, ja sāet valmis meeleperālidse sõõgi ja joogi – sõs om võimalik saia peris ehtsä olõminõ.

Ma olõ muusikutüü kõrvalt kõgõ ka oppaja olnu. Oppa

Tabasalu muusikakoolin väikut kannõld ja vaihõpāäl ka toropilli, egātsuku pille Talna rahvāulikoolin ja Eesti tiatrija muusikaakadeemiān, viil juhenda Leigarite laulurühmā. Muidoki olõ kõiksugumāidsi muusikaliidsi sündmüisi ārsadaminõ hirmsa, a ma olli ka tenolik, et lõpus tull mu ello kavvaoodõt puhkus. Seos suvõs om olokõrd vähä praavunu ja kāēn omma kipõmba ao, üt-te-tõist jäl kõrraldõdas ja ütiskund olõ-i ināmb nii hālvāt ku minevāl suvõl.

Muusikil om olnu aigu haõta pilli ja oppi midāgi vahtsõt, tetä tüüd stuudion ja säädi kokko vahtsit helükandjit ja videosid. Tuu kõik ei tuu kül kahjos midāgi sisse, innembi vii vällä. Pallõdõlõ om seo tegevüsel-dä olõk mõonu halvastõ, nii et miil om kurb ja luumisõs suun umbõn. Sāndsels puhul om timahava vist kõiki avitanu aiamaa pidāmine, mājāehitüs ja muu sāāne. Õnnõs tunnus joba tõist suvõ, et kasvai mõnõs kuus om asi paranu. Seo aastak om osa inemiisi joba kaitsoõpoogit kah. Vāhembālt kooni vahtsõ viirusõtüve tulõkini...

Kuis om lānnū sāndsil ansambliil, mink liikmõ elāse esi riiken? Ma esi māngi jo aastast 2003 toropilli Auļi-nimelidsen Lāti toropilli- ja trummi-ansamblin. Huulmalda tuust, et olõ Riian vahetusüliopilasõn seo ao joosul õnnõ kolm semestret opnu ja elānū, olõ ma kaugliikmõna taan pundin seoniaoni vasta pidānū. Kuigi ma olõ-i ummi ansambliseldsiliidsi jo pia aastak aigu nāost nākkõ nānnū. Minevā suvi, ku meri olõ põlvi-ni ja viirus paistu ollõv müüdä lānnū, andsõmi pia egā nādāli-vaihtus Lāti mõnõ kontsõrdi. Seo suvi om mi ansambli aoluun peris edimāne, ku Lāti tulõ-i meil üttegi kontsõrti.

Teedä om, et Eesti om seeni olnu üts kõgõ ināmb piirangist vaba maa taan ilmajaon. Tuuvasta Lāti om maski kandmisõ kohustus siseruumõn suvi otsa jõun olnu, kõik festivali omma är jāānū ja koolinuuri laulu- ja tandsupido edesi tougat. Imetluse, üllātüse ja haiklõmisõga jagi lātälse sotsiaalmeediān pilte timahavadsõst Villāndi folgist, kon festivalirahvas lava iin mullās, nigu olõs viirus egāvādses är vōidõt.

Auļi seo suvõ ainukõsõ kontsõrdi (ku muutuisi ei tulõ) omma 13. augustil Mooste rahvamuusikatüütliisi festivalil ja 21. augustil Leedun Menno Juodaragise festivalil.

Vaihõpāäl om Auļi tennü kõvva luumistüüd: andnu vällä üte vahtsõ plaadi ja tennü ināmbüsele vahtsilõ lukõlõ video. Õnnõ kõgõ edimādse vahtsõ video man lātš mul kõrda ütēn lüvvā – tuu filmiti minevā kevājā. Vahtsõ plaadi pääle saadi mõnõ Talna stuudion sisse māngidü helijupi manokliipmises, nii et piaaigu om tunnõ, nigu olõssi ansambli tegemiisist vāhākese ossa võtnu.

Ooda põnõvusõga 13. augustit, ku tulõ edimāne mi seo suvõ katõst kontsõrdist – Mooste Elohelü festivalil. Tunnõ om egāl juhul joba parhilla väega pidolinõ. Ma looda, et tunnõ ansamblikaaslasõ õks nākopite är!

Helüaida ja Uma Lehe märgotuisi sari.

Seo märgotus sūnnūs veebilehe helüait.ee ja Uma Lehe kuuntüün. Taadsamma märgotust saat kullõlda autori esitüsen Helüaida lehe pääl.

Helgembät ja selgembät ello uutõn

SOLOVJEVI HELENI PILT

Lucky (McGinley Patrick) ja Pozzo (Trolla Agu) suhtõ pakva mõttõainõst nii Estragonilõ (Õunapuu Imre) ja Vladimirilõ (Tagametsa Tarmo) ku ka kaejilõ.

a noid lask ette kujota tunnõ, mis tegünes: om õkva ku luutusõlda olokõrd, kon oodõtas kedāgi vai midāgi, mis piäs tuuma problemele lahendusõ.

Lavastusõn pakutas ütēn pāsemises vällä māng. Kokko saava pääosalidsõ Estragon (Õunapuu Imre) ja Vladimir (Tagametsa Tarmo). Midāgi asalikku nāil tetä ei olõ, a nä nakkasõ māngmā – kül kaapõ, kül mõistatuisiga. Māng aja minemā hirmu ja luutusõlda olõki, māng pand mõttõ tüüle.

Tõisi tegelāisi Pozzo (Trolla Agu) ja Lucky (McGinley Pat-

rick) umavaihõlinõ läbikäumi-ne tuu häste vällä võimusuhtõ. Võim and inemisele suurõ vāe ja pallo võimaluisi, a seoga kāü kõgõ ütēn ka vastutus. Kumb periselt tõsõst olõnõs, kas allpuul olõja ülevālpul olõjast vai vastapite? Mis jāās võimut-sõjast perrä, ku tõnõ puul är võtta?

Hellemb puul tükün om pois-kõsõ (Rahmani Henn) ilmumi-nõ nigu eikoskilt. Kiä etendüst kaeman kāve, tuu vast mäletās kotust, ku Vladimir küsüs poi-si käest Godot' vällänāgemise kotsilõ: «Kas hapõn om must

vai helle?» Poiss ei vali vastust katõ variandsi siāst, a vastas mehele õkva silmä kaiõn uma tiidmise perrä: «Mu meelest om hoobis valgõ.» Seo olokõrd om jõvvulinõ: tukõv, ettearvamaalda miis ja väiku poiskõnõ timā haardõn. Latsi tasus usku ja näide arvamist kullõlda. Julgõ esitüs egāl juhul Rahmani Hennult.

Seon koroona-keerolidsõn olokõrran ei tiā kiäki täpsele, midā meile süküs ja talv toova, omma õnnõ arvamisõ. Tüküst luutust otsõn: ei tohe unõhta, et vāe ja võimuga ei saa midāgi, et egāl inemisel om vastutus, ka hindä alalõhoitmisõ iist. Ja tasus kullõlda noid, kiä periselt kah otsva lahenduisi ja andva luutust.

Tutva naasõ naabrikülāst ütliivā etendüse vaheaol, et seo tükk om nigu kildamāng, mille panõt tükü viisi kokko. Nii omgi. Pääle etendüst kõndsõmi autidõ mano ja sõitsõmi suvõõdakuhe. Samal aol mõttõmāngu māngen ja jāredüisini jõudõn: ku Godot (Jummal, kellega omma tiatrikritiku Godot'd võrrõlnu) om inemiisi hellemb puul, sõs seod puult hoitõn piās meil kõgõ luutust olõma.

Aitüma hāā māngu iist!

KÄRGENBERGI HELINA

Võromaa tuulõõhk moodukunstnigu luudun

Keväjä tulf teedüs, et Eesti kõgõ himostõdumba mooduavvohinna Kuld-nõgla üts nominent om Võromaa juuriga Pungitsa Triinu. Üts hetk sai timäst kül Tarto liina inemine, a suvõaig meelütäs tä egä aasta iks tagasi siiä kanti. Tuud inämb nüüd, ku nä kaasa Rivoga Setomaal Üle-Pelska nukan umma suvõkoto sisse säädvä ja kunstnigutüü Taarka perimüstiatri suvõtükün «Petersimaa igatsus» om ka Triinu tetä olnu.

Võromaal peeti ildaaigu elostiilifestivali «Aigu om!». Kuis om parhilla sukka, kas aigu om vai olõ-i?

Mul om peris kipõ aig. Terve aasta om peris kipõ olnu. A üten vannusõga om tulnu ka mõistminõ kipõl aol kipõn aigu võtta.

Ütest külest mul jo aigu om, ma tüütä uma käe pääl. A mullõ miildüs mu tüü, nii et ma lõvvä kõgõ määnd-segi tegemise, miä võtt tüü vormi. Parhillanõ tegemine (lavastus «Petersimaa igatsus» – K. K.) om olnu kah peris tükk tüüd ja tulõman omma vahtsõ tiatritüü.

Esihindäst om seo suvi olnu mullõ väega meele-peräline. Olõ saanu ütte köütä tüü ja puhkusõ, nän-nü suvõ kujonõmist luudu-sõn.

Kuis moodukunstnigu elo ülepää vällä näge?

Ma ei piä hinnäst õnnõ moodukunstnikus. Olõ üteliidsi moodukunstnik, tekstiilikunstnik ja kostüümikunstnik – nii om mul suu-rõmb võimalus ellu jäiä, ku ka ao muutusõ. Nigu nüüd om juhtunugi.

Moodukunstnikun tii ma

kollektsoonõ. Inne koroonat tulf näid vällä esiki kats tükkü aastan: keväjä ja sügüse. Nii seo moodumaailman om: tulõ kävvü messel, et umma luu-dut müvvä. Seo olf küländ ulf rabölõminõ ja häste iks ei pas-si mullõ. Nii et mõnõn mõt-tõn om hää, et tulf koroonä. Olõ saanu tetä pausi, et perrä mõtõlda, selgüst saia, mis om tan ilman mu ülesannõ.

Kas selgüs om käen?

Jah, ma tiiä, mis minnu se-käs. Seo om ületarvitaminõ, mis ei lasõ inämb midägi täht-säs, väärtüslidses pitä. Ma ta-has noid väärtüisi tagasi tuv-va. A nii, et iks loomingulis kah alalõ jäänü. Seo om tõtõst katõ otsaga asi: ku luut, sis ta-hat vai ei, kulutat kah.

Tahas tasakaalu löüdü. Ütelt puult olla hinnästtäüs, mis om luujalõ tähtsä juun – pakku seod, mis tulõ timä seest. Selle et seo hindäperisüs om jo too-nuki mullõ tähelepandmist, ka välänpuul Eestit. Tõsõlt puult tahas mahtu neide vormõ sis-se, mis kõnõlõsõ keskkunna hoitmisõst ja prukmisõ vähendämisest.

Su loomingu kotsilõ om üteldü, et seo om intellektuaalnõ ja mõtõstõt. Mis mõtõ moodul sis iks om? Mille seod vaia om? Avitas jo, ku rõiva katva kihhõ ja hoitva külmäl aol lämmä...

Jah, meil om kõik olõman ja inämbgi viil. Ma olõ seo küsümüse pääle mõtõlnu ja löüdnü vastussõs, et siski om vaia ka vahtsõt energiät. Seo om edesiminekis väega tarvi-linõ. Küsümüs om nüüd, kuis seod saavuta. Pääle saa naada matõrjaalõst – et neo olõs natu-raalsõ. Kuna olõ opnu tekstiili-kunstnikus, sis haardva minnu üten kanga. A anna hindäle arvu, et ei saa näide hankmi-sõga minnä väega piire taadõ.

KIVISALU IRISE (TALLINN DESIGN HOUSE) PILT

Moodukunstnik Pungitsa Triinu.

Uma kollõktsioonõ man püvvä tetä nii, et ei tuu kangast väega kavvõst ja neo omma päämid-selt vabrigujäägi.

Tähtsä om hoita alalõ ka eräalaoskuisi, näütüses rätsepätüüd. Niisama vahtsõ põlvkunna huvvi vannu tehni-kide vasta, et neo peris är ei häässõ.

Sis võissi rõivas viil uma-jagu vasta kah pitä, et seod saanu järgmädsõle põlvõlõ edesi anda. Kõik neo väärtüse võissi olla üte rõiva takan.

Olõ olnu moodumaailman 20 aastat ja nännü mitmit aigõ. Suurõ moebrändiketi sünnütäse üleküllüse ja nii hääs moodukunstnikus olõ-misõ mõtõ aig-aolt är. A mul

om iks tahtminõ otsi ja löüdü hindäle õigustust, mille ma olõ moodukunstnik.

Kas jakkus inemiisi, ka Ees-tin, kiä moodukunstnigu luudu üles löüdvä, seod hin-nada mõistva?

Kõrrast inämb jakkus, sel-le et seol teemal ka kõnõldas kõrrast inämb.

Kost moodukunstnik esi uma rõiva saa?

Ma olõ esi küländ lihtsä, väega pallo huult seo asja pe-räst ei võta. Käu küländ pallo – joba tiatritüü peräst – tõsõ tsõõri puutõn. Sinnä omma tõnõkõrd peris varandusõ kä-kidü, joba matõrjaalõ mõttõn.

Ümbretegemine om mu jaos peris harilik.

Määndsõle inemisele omma su kollektsoonõ mõtõldu, kes neo vällä kand?

Väega kimmüt piire ei taha säädi, a jo tä piäs olõma hindäst küländ tiidlik inemi-ne, kellel om ka võimaluisi ja kotussit, kon ekstravagantnõ olla.

Kas ümbretsõõri kaiõn om tulnu tunnõ, et tüüstüse tüütäse, a vat seo rõivatükü pakmiisiga om kül armõdu halvastõ?

Mullõ paistus, et meil om kleidipuudus. Häste pallo kleidi ei olõ ülepää kleidi nimme väärt.

Kas tulõs kõnõ ala tetä ka üts võromainõ kollektsoonõ?

Ma arva, et kõik mu luudu om kasunu nii vai tõistõ juu-rist. Võromaa om sääl seen, seosama poolõst ma olõgi tõistmuudu ku tõsõ. Õkva-tõlgutusõ ei olõ nii väega mu rida, a tunnõtuslikult om Võromaa mu loomingun olõ-man. Mu hää kuuntüüseldsi-line pildistäjä Varoli Riina ütles seod kõik aig. Arva, et Võromaa maastik om näü-tüses mu skulptuursõn käe-ki-rän nätä.

Miski kuts minnu kõik aig Võromaalõ tagasi, olõ seost sõltuvusõn. Tan om õkva ku määnegi tuulõõhk: ma seedi seo läbi ja seo jõud mu loo-minguhe. Lõhna omma mullõ ülepää tähtsä, mullõ miildüse ka hõnguga matõrjaali: villa-nõ ja siid.

Ku sakõ om olnu ja om par-hilla su kõüdü Võromaaga?

Olõ sündünü Võrol ja elä-nü Väimelän, käünü koolin Parksepän, a suvõvaheao ja nädälilõpu ollimi iks vanaimä man Vahtsõliinan. Nüüd toi-

mõndas sääl mu veli. Kuna mu kaasa om seto, sis om mi perre suvõkodo, kon mi tassakõistõ toimõndami, Setomaal. Suvõl om kõüdüs seo kotussõga sakõmb, a ku latsõ kooli läävä, sis jääse käügi harvõmbas.

Ku mi jutuajaminõ lehte jõud, om suvõtüü – tiat-ritükü vällätulõk – sälä-takan. Mis tüü iin uutva?

Oktoobrin saia iin Kuld-nõgla gala. Olõ üts seolõ avvuhinnalõ esitet moodu-kunstnik. Tuujaos om plaan luvva vahtsõnõ kollekt-sioon. Aigu om kats kuud. Ma ei olõ tükk aigu loonu esi tekstiile, a nüüd taha seo mano tagasi tulla. Vaihõ-pääl lätõ mul õnnõs kõigist ummist ummõlusmassi-nist vallahõ saia, a nüüd olõ hindäle üte vahtsõ kõrrali-gu massina soetanu. Kõik tuuperäst, et sis ma olõ viil rohkõmb asan seen. Prot-ses esi om mu jaos kõgõ üten-kiskvamb, tegemise käügin tulõva kõgõ parõmba mõttõ. Nii ma plaani olla seokõrd protsessin kõgõ algusõst – tekstiililuumisõst pääle.

Tahas tetä ka sammu mahlakusõ, kunsti poolõ tagasi, olla jäl piirangilda luuja.

Ei saa iks jättä küsümäldä: mis om parhilla moodun?

Moodun om vabahus olla. Moodun om mõtõlda taga-järgi pääle, käändä volüümi vähämbäs, valli rohkõmb ja parõmbalõ, et praavita tuud olokõrda, kon mi olõmi.

Küsse KABUNA KAILE

Pungitsa Triinu kollektsoonõ saa kaia kodolehe päält: triinupungits.com

Priinime lugu

Rubriigin kõnõldas perekunnanimi periolõmisõst ja tähendüsest.

Tilga

Seod nimme kand Eestin 104 inemist. Tegüsi taa päämidõst katõn kotussõn: Tartu-Maar-ja kihlkunna Vasula mõisan ja Kanepi kihlkunna Tammõ mõisan. Võrdlusõs: nimel *Tilk* om 528 kandjat ja pandmisõ kotussit 18, kõik inämbäste Lõuna-Eestin.

Tammõ mõisan panti joba 1809. aastagal perekunnanimi *Tilga* Suuna Mihkli lāsäle ja latsilõ. Nimme edesi kandva miisliin lätõ Tammõl Mihkli poja Hansi poja Oti kaudu. Iimjärvel elli Hansi tütre Annõ tütrigulats Tilga Jakap.

Vasula mõisan panti inne 1826. aastakka priinimi *Tilga* suurõlõ suguvõsalõ. Kuigi üts päämine pere elli 1816 Tüüstre talun, sai nä priinime uma lisa-nime *Tilga* perrä. Vasula katõst Tilga talust üten, *Tilga Jonusse* talun elli viil 1816 Tilga Juhani pere, kiä sai sama priinime.

Priinimmi andmõbaasi per-rä panti sama nimi ka Raadi ja Maramaa mõisan, a periselt olli nuu inemise Vasulast peri. Mihkli olf Raadilõ lännü inne priinimmi pandmist, Jaan poja Kaarluga Maramaalõ joba olõ-man priinimega. Jaani koolnu esä om märgit nimega *Tilga Hinrich* joba 1782. aastaga surmameetrikän.

Hiiumaal Suurõmõisan pan-ti kah priinimi *Tilga*, a ütele 78aastagadsõlõ lāsänaasõlõ.

Vasula nime alussõ om vana edenimi *Tilk* vai *Tiilik*. Tuu alusnimes om alamsak-sa muudu *Thieleke* ~ *Thilcke*. Sääne nimi om saad germaa-ni nimest *Dietrich*, pikembät muudu *Theoderich*, a vöi olla saad ka mõnõst muust germaa-ni nimest, miä alustas sõnaga *thiad/diot* 'rahvas'. Kanepi nimi vöi olla saad ka lihtsäle sõnast *tilk*, miä vöro keelen tä-hendäs osja, jääpurikat, lepä-vai paiuurba, kuju sarnasusõ perrä ka mehe riista.

Kümnevõistlõja Tilga Karel, kiä visasä Tokyo olümpial oda uskmalda kavvõdalõ, om peri Vasulast algusõ saanust sugu-võsast.

SAARÕ EVAR

Saagiaig om käen!

Ilmaga om meil ütest tüküst tegemist ja juttu taast alasi küländ. Harva külh, ku ilma kitetäs, õks om medägi vähä vai iiba. Tinava-aastast suvvõ tulõtõdas vast viil joulu aigu miilde: nii pikkä kumba ja kuiva näet siihn õks harva.

Aga hää olf tähele panda, et tuu, kiä säält kostki ülhest lämminõd ja vehma, põuda ja rässä ja muud säänest jaga, tund õks rahvakallendrit kah. Kahju külh, aga parembadõ ku mi esi. Ku keväjelt paastu-maarjapääväl tutvõilõ naiste-rahvõilõ kiruti, et kaege no henele õdagus verevät juuki, sis sai naide vastustõst arru, et ega naa es taipa külh, mink-peräst õkva tuul pääväl. No mis tetä, hää, kui märdi- ja katripäiv meelen püüsüs. Aga ilmavana tiidse, et 20. juulil om eeliapäiv ja sis tulõ kuu-must maha käändä. Setumaal usutaski, et õkva tuu päiv poolitas suvõ ja tulõ jahedamp aig, ku tsuklõmisõvesi kah ennembi jahus, ku lämmä-

bäs lätt. Nakatas jo villä võt-ma, muu aiakraam sünnüs ka süvvä ja mõni asi taht pendre päält ärä korjamist. Mujalpuul Eestin om jahedama ao täht-pääväs jakabipäiv, 25. juuli. A tinavaasta olf tuu kuupäävä ümbregi viil peris kumb ilm.

Mul om meelen, ku vanaimä kiild jõkkõ tsuklõma minekit, et kohes mi tüki, jakap visasä jo külmä kivi vette. Latsi ai tuu jutt naarma, selle et vesi naksi enämbüisi peräst jaani lämmäbäs minemägi ja kõgõ kummõmb olf ilm tõnõkõrd augustin, aga muiduki, üü nakasõ õks juuli lõpust püm-membäs külh minemä ja tõnõ-kõrd om jahe kah. Ja õhul om tõnõ lõhn, mea veidü nigu sü-küst miilde tulõtas.

No saat üldä, mis aiamaal ja mõtsan kasvi ja medä om veidü. Ja tulõ õks vällä, et mi tüki tõnõkõrd asanda hä-däldämä ja murõt ette lainus võtma. No kõkõ aiakraami muiduki pallu ei olõ ja poolõ juulini es lõvvä õigõdõ siini, aga tuu ütlämine pedä paika, et ega mõts tühi ei olõ. Kas olf

mõtõt jo peräst jaani musti-kõid otsma nakada ja ikkõ, et vähä ja tsillukõsõ. No vähämb külh om ku muidu, aga marja tahtva õmõta kassu, ku pää-legi põuast aigu nii pallu olf. Pedi matsimõistusõ, meda mi hennel arvami tublistõ olõvat, kokku võtma ja kaema kuu aigu ildamb, konh om mõts madalamba kotsi pääl. Marju om vähämb, aga ilma ei jää ja väega piinü ka ei olõ. Niisama olf murakõidõga. Katõ peoga kokku es aja, aga kiä hoolõga ümbre kai, tuu mõnõ purgi-kõsõ moosi õks sai. Ei pea ju olõma kõkõ alasi pangõ kau-pa.

Kotun mõnõ pendre man ja kilemajan saat arru, et mõnõlõ taimõkõsõlõ on lämmi täht-sämb ku vesi. Muiduki tulf naid valla kah ja pedi murõta-ma, kas kõkõ jovvat, aga tuu om teedä, et ku meil taivast pallu vett tulõ, sis tükis jahe kah olõma ja tommati-kurgi säänest ilma ei taha.

Põra tükis juhtuma nii, et ku aiamaalõ lähät, sis om anu-mõid veidü üten. Kiä sis tulõ

tuu pääle, et üte üüga om pan-gitäüs tomatid punatsõs lännü ja väikese pendre päält vahisõ kümne kurgi vasta, mõnõ suu-rõ nigu eläje.

Marjapuhmõl ei olõ ka hätä medägi, olkõ noh, et keväjelt olli üükülmä ja aida tegüsi egasugutsõid sõõdikuid. Ku no tutvõidõga juttu ajat, sis jääs enämbüisi kõrva, et kiä taa kraami kõik no ärä süü ja talvõs purki pand. Murõt meil jah puudus ei tulõ. Kiä kaup-lõs tõisi hõrakõid korjama, selle et imelik om nii pallund tsirkõ süvvä jättä, ku vahe-pääl puhmõ naide iist kinni katõtus sai. Ja ku mõnõ tutva puult läbi astut, sis peat hoo-lõga auto ussõ ja luugi kinni hoitma, muidu sokutõdas sul-lõ sinna mõni ilmadu jämme suvikürvits, ku sul nä esiki kotun laiali jagamalda omma, ja mine tiiä, medä viil.

Süümi no, panõmi purki ja jagami nuile, kel ei olõ. Ja ki-tämi egaüts tuud, kink sisse usus.

NÕLVAKU KAILE

Salahanõ kotus

LINDE ASTRID

Mi ollimi latsõn naabritüt-rikuga nigu sukk ja saabas. Ütskõrd teimi valmis üte salahadsõ plaani. Ollimi sis vast 12- vai 13aastad-sõ. Hindä meelest jo peris suurõ.

Egä puulpäävä olf üle terve Suu ja Jaama, Kubijast ja Kosõst kõnõlamalda kuulda väega kõvva ja ilosat muusikat. Kubija mõtsa künkä otsa inne Suvorovi uulitsat (parhilla Laanõ uulits) olli-va soldani ehitäni tandsmis-platsi. Tuu olfgi soldanidõ ja ohvitsiire jaos, et ku nä nädälidest desurstvast pä-sivä, sis võisõva puulpäävä õdaku tandsma minnä. Sin-nä käve kokko päämidselt vinne kiilt kõnõlõva liina-noorigu. Himo tuud salahast kotus uma silmäga nätä olf meil naabritüt-rikuga kah kistumalda suur.

Vanõmba olli meile egäsu-gudsõ õdagudsõ ümbrehulk-misõ jäl är kiildnü, selle et üle raudtii olf suur sõaväe-osa. Mine noid soldaniid tiiä!

Olf suur suvi ja naabritüt-rik tullf mu poolõ. Mõtlimi kuun vällä salaplaani. Teimi õdagu, nigu makassi sän-gün. Imä kai viil üle ussõ, kas kõik om kõrran. Sis tul-li ma teki alt vällä, kohendi patja ja tekki inemise vas-songi muudu. Ronisi aknõst vällä ja jäti tuu valla, et olõs hää tagasi tarrõ tulla.

Tandsuplatsi ümbre olf ehitet väiku aiakõnõ. Nu, kes es tandsi, vahtsõva lippe

REIMANNI HILDEGARDI TSEHKENDÜS

vahelt. Tuuperäst vist nakaški rahvas tuud kotust eläjaiaas kutsma. Suurõ ja valgõ tulõ näütsi valgust. Platsi pääl olf pallo vormirõivih miihi liina-noorikidõga tandsman.

Mi hiilsemi puhmõ vahelt ligembäle, et iks kõkkõ ilosa-lõ nätä. Kaimi nigu spiooni.

Välän olf jo pümme ja meil tullf lõpus iks hirm naha vahe-lõ, teimi vehkat. Latsõ es tohe jo sääl kävvü. Ku joba suu-rõ tii pääl ollimi, hingässimi kergembält ja naksimi rahu-likumbalt kodo poolõ astma. Vähembält ollimi nüüd är nännü tuu salahadsõ kotusõ,

millest nii pallo kõnõldi ja kost egä puulpäävä ilosat muusikat kostu.

Tõsõl pääväl kõnõli ma iks imäle kah, kuimuudu ma kotost är käve. Imä es olõki kuri, selle et ma es olõ kunagi varõmb pättüst tennü.

Tsirk om taivahe heidet KAPLINSKI JAAN 1941–2021

Jo 1960. aastidõ lõpun ja 1970. aastidõ alostusõn kirot Kaplinski lõunõ-eestikiilsit vabavärsiliidsi tekste. Puhtani lõunõeestikiilne luulõkogo «Taivahe heidet tsirk» ilmu 2012. aastal ja tan om ka vannu hiina luulõtuusi lõunaestiti kiilde ümbre pant.

Kaplinski võrokiilne mõtõlusraamat «Mõtsa ja tagasi» (2014) and pallo jõudu mano võrokõisi hindätiidmise-le: «Võro kiil omgi nigu mõts, ei sün-

nü ussaiida, kultuuri. Mõtsakiil. Võro keeleh om sammamuudu hää olla ku mõtsah. Kultuurist väläh, tuust, midä kutsutas eesti kultuuris.»

Kaplinski latsõpõlvõraa Põlva lähkõn Eostõn, Orava kandin Päävä-keisil ja Tammiku talon Võro-Räpinä tii veeren saiva elävas timä mälehtüsi-raamatun «Latsepõlve suve» (2019), mink iist sai tä ka Kangro-nimelidse kirändüspreemiä.

Elo perämädsen jaon ütelf Kaplinski mitu kõrda, et tä taht kirola võro keeli. Timä and võro keele ja kultuuri – nii nigu kõgõ luudusõ hoitmisõ hääs – om perädü suur.

Olõmi süväsüämeest tenoligu.

*Ku edesi ole-i vaija minnä kaet tagasi
illos om kaia päiv lätt luuja ja kõllatse kõo
saivsa ütsindä nurme veereh
ussaiah tamme all
om lume pääl tsõõr pudenuist lehist
ja kohki kavvõmbah tii üles mäkki ja läbi mõtsa
kõik tii üttekokko omma ütsainukene tii
tuud last kiä kai lavva alt valge puule ole-i inämp
inne na latsesilmäkese
mis latselatse ja latselatsetatse
ütskõrd peräkõrd saava hindäle su käest*

KAPLINSKI JAAN

Latsilõ

Vastus saada
üte nädäli Joosul
meiliaadrõssi pääle
latsinukk@umaleht.ee
vai postiga:
Uma Leht,
Tartu 48,
65609 Võro.

Vastussõ mano panõ
kirja uma nimi, vannus
ja kimmähe ka
postiaadrõs.

Vastajidõ vaihõl loositas
vällä võrokeelitsit välläandit.

Latsinukka tugõva
Võro instituut
ja Võro selts VKKF.

Minevä kõrra vastus:
7 õigõt, 3 võlss vastust.

Avvohinna saa

JUHANI KIUR (5) Talnast.

Vali' tühä kotussõ pääle õigõ sõna! Kats sõnna jääse' üle – mäantse'?

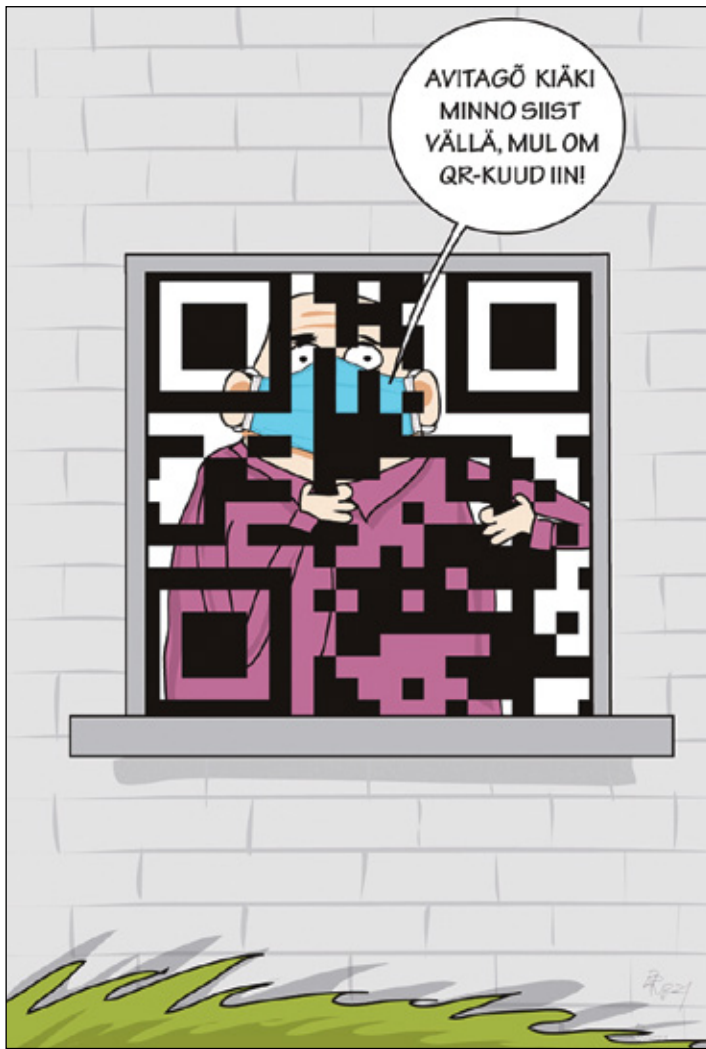
KOMBAIN, KUIV, KULLAST, NURM, PUU', PÄIVLIK, RUTTAS, SÕIT, TAIVAN,
TIMAHAVVA, VALMIS, VEEREN, VILÄVÕTJA

1. ILM OM _____ JA _____.
2. _____ OMMA' ÖNNÕ MÕNÕ' VÄIKU' PILVE'.
3. _____ PAND NURMÕN VILLÄ.
4. OSA _____ OM VIIL VÕTTA, OSA OM VÕET.
5. VILI SAI _____ PAAR NÄDÄLIT VARRAMB KU HARILIGULT.
6. VILÄNURM OM _____ KARVA.
7. VILÄSAAK OM _____ KEHVÄPUULNÕ.
8. TII _____ VILÄNURM TOLMAS.
9. KOMBAIN _____ KÜLÄND TASSAKÕISTÕ.
10. NURMÕ TAKAN KASUSÕ' _____.

Parm tsuskas

Nalapildiga tsuskas ütiskunda mõnõst hellembäst kotussõst
Rõugõ Rebäse külä miis VARUSTINI ANDRES, tunnõt ka nimega PARM.

Tossu Tilda pajatus

Kats pruuti, ütsainus peigmiis

Vinne aol olf Võrol Roopa uulitsan ravvatõie tüükoda. Sää olf ütlen tõisi miihiga am-mõtin poissmiis, kinkal olf kats pruuti. Nii üts ku tõõnõ pidi hinnäst tuus õigõs. Tüü-päävä lõpun tulli mõlõmba umalõ peigmehele vasta. Ku nä ütelf aol trehvisi tulõma, lätõs egä kõrd lüümisses. Tuud näkk ni kuulõ värtelavja, ekäpite ontlik naistõrahvas. Timä peläs tüütsemist. Ja tä otsusf esi kõr-da luuma naada. Timä taa jutu mullõ kõnõlgi.

Ütskõrd passõ üts pruutõst jäl värtelputka lähkõn kallimbat, a tõist näkk valvjatädi aknõst

kaiõn tiid pite tulõman. Valv-ja tõmmaš pasja kipõlt umma putkahe, tsurmsõ tä lavva ala ja kässe vakka olla. Ku õnnõlik paarikõnõ putkast juttu vadis-tõn müüdä lätõs, pesse ärkäkit piiga valvja lavva all jõvvõtun vihan rusikit kokko ja tsisisf: «Sa tulnõ l...» Edesi tullf sää-ne sõna, mis käi hukkalännü naistõrahva kotsilõ.

Valvjatädil olf tütrikku hallõ. Tä trüüste, et tõõnõkõrd vidä jäl timäl. Järgmäne päiv olf-gi tuu tütrik peigmiis-poisiga minemä saanu, ku tõõnõ pruut vällä ilmu. Jäl es kuulõ larmi ja ikulõrinät. Olf kuis olf, a mehe püüdmise sõda käändse tuurõ maaha.

TOSSU TILDA

Muda Mari pajatus

Näoga vai säläga

Ma kuuli raadiost, et õigõ Ees-ti president piässi olõma kõgõ näoga rahva poolõ. Ma saa arvo, et tuuga tahetas üteldä, et president mõtlõs inemiisiga üttemuudu. No ku ma mõtlõ peris elo pääle, sõs näoga vasta-miisi saivsa hariligult vainlasõ. Vai vähämbält vastadsõ. Nigu mi vehklejä Tokyoh saivsa umilõ vastatsilõ kimmähe vas-ta – näoga iks näide poolõ. A sälä takah olf näil terve Eesti.

MUDA MARI

Telli Uma Leht!

tellimine.ee/umaleht

vai

tel 617 7717.